

DZIENNIK URZĘDOWY

Kuratorjum Okręgu Szkolnego Poleskiego

Wydawany z funduszków Nauczycielstwa Okręgu.

Brześć nad Bugiem.

30. grudnia 1927 r.

T R E Ś Ć :

Pozycja	Strona
103 Mianowanie Kuratora Okr. Szk. Poleskiego	430
104 Rozporządzenia Ministra W. R. i O. P. z dnia 26. września 1927 r. w sprawie udzielania urlopów nauczycielom i funkcjonarjuszom administracji szkolnej	430
105 Zarządzenie Ministra W. R. i O. P. z dnia 7. października 1927 r. w sprawie wizytowania przedmiotów ogólnokształcących w szkołach zawodowych przez wizytatorów szkół ogólnokształcących	433
106 Okólnik Ministerstwa W. R. i O. P. do wszystkich władz i urzędów podległych bezpośrednio Ministerstwu w sprawie legalizowania aktów i dokumentów, sporządzonych w Z. S. R. R.	434
107 Okólnik Ministra W. R. i O. P. do Kuratorów Okręgów Szkolnych w sprawie popierania akcji Komitetu Floty Narodowej	435
108 Okólnik Ministerstwa W. R. i O. P. do Kuratorów Okręgów Szkolnych w sprawie wydawnictw szkolnych.	435
109 Okólnik Ministra W. R. i O. P. w sprawie odpowiedzialności dyscyplinarnej za brak pieczy nad lokalem szkolnym	437
110 Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 17. września 1927 r. o należnościach za podróże służbowe, delegacje (odkomenderowani) i przeniesienie funkcjonarjuszów państwowych, sędziów i prokuratorów oraz wojskowych	438
111 Okólnik Ministra W. R. i O. P. do Kuratorów Okręgów Szkolnych, Wojewódzkiego Urzędu Śląskiego i Liceum Krzemienieckiego w sprawie portretów Prezydenta Rzeczypospolitej w szkołach	449
112 Okólnik Ministerstwa W. R. i O. P. do Kuratorów Okręgów Szkolnych w sprawie t. zw. stancji uczniowskich	450
113 Okólnik Ministerstwa W. R. i O. P. do Kuratorów Okr. Szkolnych, Liceum Krzemienieckiego i Województwa Śląskie, w sprawie zatrudnienia niekwalifikowanych nauczycieli szkół średnich.	451

- 114 Okólnik Ministerstwa W. R. i O. P. z dnia 18. października 1927 r. Nr. I. 16233|27 w sprawie wyników akcji „Miesiąca książki dla młodzieży szkół powszechnych” w roku 1927 r. 452
- 115 Okólnik Ministerstwa W. R. i O. P. z dnia 13. grudnia 1927 r. Nr. O. Prez. 7378|27. w sprawie składek na fundusz Olimpijski 455
- 116 Okólnik Ministerstwa W. R. i O. P. z dnia 7. grudnia 1927 r. Nr. O. Prez. 7291|27 w sprawie składania pism w drodze służbowej 455
- 117 Okólnik Ministerstwa W. R. i O. P. z dnia 21. listopada 1927 r. Nr. II. P. 16865|27 w sprawie broszury p. t.: „O wyborze zawodu” 456
- 118 Okólnik Ministerstwa W. R. i O. P. z dnia 15. listopada 1927 r. Nr. II. 16919|27 w sprawie wydawnictwa „Polska Dzisiejsza” 457
- 119 Okólnik Kuratorjum z dnia 9. grudnia 1927 r. w sprawie mianowania wizytatora religji w szkołach diecezji pińskiej 458

120

OGŁOSZENIA WYDAWNICTW.

459

- 1) Wyższy Kurs Nauczycielski: „Przepisy i wskazówki dla użytku nauczycielstwa szkół powszechnych”. Jana Piłcha i Antoniego Marcinkowskiego.
- 2) „Polacy prawosławni na Rusi”. Olgierda Czarnowskiego
- 3) Dom Wydawniczy J. Slusarskiego, w Warszawie. Wyłączna sprzedaż portretu P. Prezydenta Rzeczypospolitej.
- 4) Fotografie z dziedziny sztuki, architektury włoskiej, krajobrazu i t. d. firmy „Kazia” w Bydgoszczy.
- 5) „Jak sadzić, siać, pielęgnować pożyteczne dla człowieka rośliny” wydawnictwo Biura agronomicznego S. Wilpińskiego w Wilnie, ul. Wielka 15.
- 6) W sprawie łatwiejszych regionalnych badań naukowych Wiktora Mondalskiego.
- 7) Słownik Geograficzny, opracowany przez E. Maliszewskiego i B. Olszewicza.

103.

Do Dyrekcji Szkół wszelkich typów i Inspektorów Szkolnych Okręgu Poleskiego.

Pan Prezydent Rzeczypospolitej postanowieniem z dnia 24. listopada 1927 r. mianował Kuratora b. Okręgu Białostockiego p. Zygmunta Gąsiorowskiego Kuratorem Okręgu Szkolnego Poleskiego.

Brześć n.B. dnia 27.XII-1927 r.

Za Kuratora
(—) J. Bobka
Naczelnik Wydziału.

104.

ROZPORZĄDZENIE Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego

z dnia 26 września 1927 r.

w sprawie udzielania urlopów nauczycielom i funkcyjnarjom administracji szkolnej.

Na mocy art. 4 punkt 10 ustawy z dnia 4 czerwca 1920 r. (Dz. U. R. P. Nr. 50, poz. 304) o tymczasowym ustroju władz szkolnych, oraz § 9 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 10 sierpnia 1922 roku (Dz. U. R. P. Nr. 70, poz. 626) zarządzam co następuje:

§ 1. Postanowienia ogólne, dotyczące sprawy urlopów lub wypoczynków w czasie ferij szkolnych, zawarte są w artykułach 35, 49 do 56 i 154 ustawy z dnia 1 lipca 1926 roku o stosunkach służbowych nauczycieli (Dz. U. R. P. Nr. 92, poz. 530) oraz w §§ 20 i 21 rozporządzenia Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego z dnia 22 grudnia 1926 r. w sprawie wykonania tej ustawy (Dz. U. R. P. Nr. 131, poz. 787) przy uwzględnieniu zmian, wprowadzonych rozporządzeniem Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 15 lipca 1927 r. (Dz. U. R. P. Nr. 67, poz. 592), względnie, o ile chodzi o funkcyjnarjuszy państwowych, podlegających ustawie z dnia 17 lutego 1922 o państwowej służbie cywilnej (Dz. U. R. P. Nr. 21, poz. 164) — w artykułach 28, 36 do 38 i 57 tejże ustawy.

§ 2. Kuratorowi (wizytatorowi Liceum Krzemienieckiego) przysługuje prawo udzielania:

A. Urlopów płatnych:

1) nauczycielom i kierownikom publicznych szkół powszechnych, państwowych preparand nauczycielskich szkół ćwiczeń przy seminarjach, szkół specjalnych i ochron państwowych nauczycielom i dyrektorom (kierownikom) państwowych wyższych kursów nauczycielskich, szkół średnich ogólnokształcących, seminarjów nauczycielskich oraz szkół zawodowych:

a) dla poratowania zdrowia (na podstawie urzędowego świadectwa lekarskiego) na przeciąg sześciu miesięcy,

b) dla załatwienia ważnych spraw osobistych, rodzinnych lub majątkowych — na przeciąg jednego miesiąca,

c) nauczycielom publicznych szkół powszechnych dla studjów na wyższych kursach nauczycielskich— na przeciąg jednego roku w granicach kontyngentu, który corocznie ustala Ministerstwo Wyznań Religijnych i oświecenia Publicznego dla każdego Okręgu Szkolnego; nauczyciel szkoły powszechnej, który w przeszłości korzystał już z urlopu conajmniej półrocznego dla studjów, otrzymać może ponowny urlop na studia tylko za każdorazowym zezwoleniem Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego; w sprawie wieku prekluzyjnego pozostają w mocy obowiązujące przepisy:

2) inspektorom szkolnym i ich zastępcem, lekarzom i dentystom szkolnym oraz wszystkim innym funkcjonariuszom państwowym, podlegającym ustawie z dnia 17 lutego 1922 r. o państwowej służbie cywilnej:

a) dla poratowania zdrowia, na podstawie urzędowego świadectwa lekarskiego—na przeciąg trzech miesięcy,

b) dla załatwienia ważnych spraw osobistych, rodzinnych lub majątkowych na przeciąg jednego miesiąca,

c) wypoczynkowych — w granicach art. 36 ustawy z dnia 17 lutego 1922 r. o państwowej służbie cywilnej.

B. Urlopów bezpłatnych:

1) osobom, wyszczególnionym pod lit. A punkt 1:

a) dla poratowania zdrowia, na podstawie urzędowego świadectwa lekarskiego na przeciąg jednego roku,

b) dla załatwienia ważnych spraw osobistych, rodzinnych lub majątkowych na przeciąg dwóch lat,

c) dla dalszego kształcenia się zawodowego—na przeciąg dwóch lat:

2) osobom, wymienionym pod lit. A punkt 2, w wypadkach, przewidzianych w art. 38 ustawy z dnia 17 lutego 1922 r. o państwowej służbie cywilnej—na przeciąg sześciu miesięcy.

O udzielaniu urlopów poza wypoczynkowemi na przeciąg dłuższy niż jednego miesiąca inspektorowi szkolnemu, względnie jego zastępcy, dyrektorowi szkoły średniej ogólnokształcącej, seminarjum nauczycielskiego, wyższego kursu nauczycielskiego lub szkoły zawodowej, zawiadamia Kurator równocześnie Ministerstwo Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego.

§ 3. Inspektorowi szkolnemu, a w razie jego nieobecności zastępcy inspektora szkolnego przysługuje prawo do udzielania urlopów:

1) kierownikom i nauczycielom szkół powszechnych i specjalnych oraz ochron państwowych:

a) dla poratowania zdrowia, na podstawie urzędowego świadectwa lekarskiego — na przeciąg dni 28,

b) nauczycielkom na czas połogu — na przeciąg 6 tygodni,

c) dla innych celów na przeciąg dni 14;

2) funkcjonariuszom inspektoratu — na przeciąg dni 8 bez względu na rodzaj urlopu.

§ 4. Dyrektorowi (Kierownikowi) szkoły średniej ogólnokształcącej, seminarjum nauczycielskiego, szkoły zawodowej i preparandy przysługuje prawo do udzielania urlopów podwładnym pracownikom i nauczycielom do dni 8 bez względu na rodzaj urlopu.

§ 5. Inspektorowie szkolni oraz dyrektorowie (kierownicy), wymienieni w § 4, mają prawo w wypadkach nagłych i z ważnych powodów udzielić sobie urlopu najwyższej na dwa dni z jednoczesnym zawiadomieniem Kuratorjum Okręgu Szkolnego i z podaniem powodów. W tych wypadkach obowiązani są zarządzić za siebie zastępstwo.

§ 6. Uzyskanie płatnego urlopu dla poratowania zdrowia lub dla studjów obowiązuje pracownika do bezwarunkowego wstrzymania się od wszelkiej pracy zarobkowej także w szkołach prywatnych. Wykroczenie przeciw tej zasadzie powoduje bezzwłoczne wstrzymanie udzielonego urlopu i pociągnięcie winnego do odpowiedzialności dyscyplinarnej.

§ 7. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem 1 października 1927 roku.

Z dniem tym tracą moc obowiązującą wszystkie przepisy, istniejące w tej mierze, w szczególności okólnik z dnia 24 października 1924 roku Nr. 5687/24. S. (Dz. Urz. Min. W. R. i O. P. Nr. 1 z 1925 roku, poz. 3).

Warszawa, dnia 26 września 1927 r. (Nr. O. Prez. 4958/27).

Minister Wyznań Religijnych
i Oświecenia Publicznego:

(—) **Dr. Dobrucki.**

105.

Z A R Z A D Z E N I E

Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego

z dnia 7 października 1927 r.

w sprawie wizytowania przedmiotów ogólnokształcących w szkołach zawodowych przez wizytatorów szkół ogólnokształcących.

W związku z przejęciem przez panów kuratorów wszystkich działów szkolnictwa zawodowego, upoważniam panów kuratorów do korzystania z pomocy wizytatorów szkół ogólnokształcących dla przeprowadzania wizytacji przedmiotów ogólnokształcących w szkołach zawodowych (język polski, języki obce, nauka o Polsce współczesnej, historia, geografia) w przypadkach, kiedy wydział szkolnictwa zawodowego nie ma odpowiednich sił do wizytowania tych przedmiotów.

Wizytatorowie ci winni jednak w czasie wizytacji mieć na względzie swoiste traktowanie przedmiotów ogólnokształcących w szkołach zawodowych, odmienne, niż w szkołach ogólnokształcących, oraz przeprowadzać wizytację zawsze w porozumieniu z naczelnikiem wydziału szkolnictwa zawodowego Kuratorjum i możliwie wraz z odnośnym wizytatorem szkół zawodowych.

Sprawozdania z odbytych wizytacji wraz z odpowiedniami wnioskami przedstawiać będą wizytatorzy drogą służbową panom kuratorom, wstrzymując się w szkole zawodowej od wszelkich zarządzeń na własną rękę.

Odpowiedzialność za ogólny stan szkół zawodowych ciążyć będzie nadal, jak dotychczas, na wizytatorach szkół

zawodowych, którym nadzór nad temi szkołami będzie przez panów kuratorów oddany.

Warszawa, dnia 7 października 1927 r.
(Nr. O. Prez. 5470/27).

Minister Wyznań Religijnych
i Oświecenia Publicznego
(—) **Dr. Dobrucki.**

106.

O K Ó L N I K

Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego do wszystkich władz i urzędów podległych bezpośrednio Ministerstwu w sprawie legalizowania aktów i dokumentów, sporządzonych w Z. S. R. R.

Do Ministerstwa Spraw Zagranicznych zgłaszają się często petenci z prośbą o zalegalizowanie podpisu Poselstwa Sowieckiego w Warszawie na aktach i dokumentach, sporządzonych w Z. S. R. R.

Ponieważ zachodzi obawa, że niejednokrotnie władze polskie, jak to z rozmów z petentami, wynika, takie akta przyjmują za sporządzone zgodnie z postanowieniami art. 84 K. C., tembardziej, że łatwo je może wprowadzić w błąd tekst formułki legalizacyjnej Poselstwa Z. S. R. R., która stwierdza zgodność aktu z prawem Z. S. R. R., tudzież poświadczenie podpisu tegoż Poselstwa, dokonane przez Ministerstwo Spraw Zagranicznych, Ministerstwo Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego, zwracając uwagę na możliwość pomyłki, zaznacza, że w myśl art. 84 K. C. do stwierdzania zgodności aktu, sporządzonego zagranicą z prawem miejscowym — powołane są Poselstwa, względnie Konsulaty Polskie tamże, a nie Przedstawicielstwa państw obcych w Polsce.

Warszawa, dnia 4 października 1927 r.
(Nr. O. Prez. 5980/27).

Za Ministra Wyznań Religijnych
i Oświecenia Publicznego:

(—) **W. Żłobicki.**

w. z. Podsekretarz Stanu.

107.

O K Ó L N I K

**Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego
do Kuratorów Okręgów Szkolnych w sprawie popiera-
nia akcji Komitetu Floty Narodowej.**

Komitet Floty Narodowej (Warszawa, Elektoralna 2), istniejący na mocy ustawy z dnia 16 lutego 1927 r. (Dz. U. R. P. Nr. 27, poz. 206), na którego czele stoi Prezydium, składające się z najwyższych dostojników w Państwie, przystąpił do rozwinięcia szerokiej działalności na terenie całej Rzeczypospolitej Polskiej.

Ze względu na doniosły cel Komitetu, jakim jest stworzenie floty polskiej tak handlowej jak wojennej, polecam panom kuratorom rozwinać we wszystkich szkołach energiczną propagandę tej idei wśród młodzieży w porozumieniu z miejskimi i powiatowymi Kołami Komitetu, których działalność popierają z polecenia Pana Ministra Spraw Wewnętrznych panowie wojewodowie i starostowie.

Warszawa, dnia 13 października 1927 r.
(Nr. O. Prez. 6090|27).

Minister Wyznań Religijnych
i Oświecenia Publicznego:

(—) **Dr. Dobrucki.**

108.

O K Ó L N I K

**Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego do Kuratorów Okręgów Szkolnych, w sprawie
wydawnictw szkolnych.**

W poszczególnych szkołach w różnych okręgach szkolnych pojawiają się bądź jednodniówki, bądź też stale wydawane czasopisma, przez młodzież szkolną redagowane i dla młodzieży szkolnej przeznaczone. Wydawnictwa te mają zwykle wzięcie wśród młodzieży szkolnej.

W szkołach państwowych w zasadzie jest roztoczona opieka nad temi wydawnictwami, w szkołach jednak prywatnych uchylają się one z pod kontroli władz szkolnych.

Sprawa ta powinna być uregulowana przez władze szkolne, odpowiedzialne za całokształt wychowania młodzieży szkolnej. Ponieważ zachodzi obawa, że tego rodzaju wydawnictwa, niekontrolowane przez nikogo w szkołach prywatnych, mogłyby łatwo stać się niejednokrotnie wśród młodzieży zaczynem niezdrowej agitacji antypaństwowej, czy antyspołecznej, zwłaszcza, że odbijane sposobem litograficznym wogóle poza szkołą w sprzedaży się nie ukazują, Ministerstwo W. R. i O. P. wydaje następujące zarządzenia:

1) Do obowiązków wizytatorów szkół w Kuratorjach, określonych w rozporządzeniu Ministra W. R. i O. P. z dn. 6 kwietnia 1927 r. (Dz. Urz. Min. W. R. i O. P. Nr. 8, poz. 108), należeć będzie również nadzór nad wszelkimi wydawanymi w szkołach czasopismami uczniowskimi; w sprawozdaniach z wizytacji szkół wizytatorzy winni każdorazowo zamieszczać krytyczne uwagi o czasopismach, wydawanych przez młodzież, jako dopełnienie obrazu, oddającego całokształt poziomu wychowawczego danej szkoły.

2) Panowie kuratorzy, opierając się na niżej podanych zasadach, wydadzą do dyrekcji szkół oraz do Inspektoratów szkolnych (Rad Szkolnych Powiatowych) polecenia, zmierzające do ujęcia kontroli nad wydawnictwami szkolnymi:

- a) wydawanie wszelkich czasopism uczniowskich uzależnione jest od zezwolenia dyrekcji (kierownika szkoły), udzielonego na przeciąg roku szkolnego;
- b) dyrekcja (kierownik) winna (winien) ze swej strony wyznaczyć z pośród grona nauczycielskiego opiekuna każdego czasopisma. Opiekun odpowiedzialny jest za poziom czasopisma pod względem wychowawczym, czem oczywiście objęty jest stosunek do państwa polskiego; nazwisko opiekuna powinno być umieszczone na każdym numerze czasopisma (jednodniówki);
- c) tytuły czasopism uczniowskich oraz bliższe dane o ich charakterze i rozpowszechnianiu wraz z nazwiskiem opiekuna winny dyrekcje szkół wykazywać w sprawozdaniach rocznych;
- d) kierownicy szkół powszechnych obowiązani są każdy numer czasopisma nadsyłać bezpośrednio po jego ukazaniu się inspektorowi szkolnemu, a dyrekcja innych szkół Kuratorjum.

3) Przeglądanie nadesłanych numerów czasopism uczniowskich należy do inspektora szkolnego, odnośnie do szkół powszechnych, a do odpowiedniego wizytatora, odnośnie do szkół innych typów.

4) W razie niedopatrzeń ze strony opiekuna Kuratorjum na podstawie wniosku wizytatora lub inspektora szkolnego wydaje odpowiednie zarządzenia zależnie od charakteru i znaczenia tych niedopatrzeń.

5) Kuratorjum (wzgl. Inspektor Szkolny) ma prawo zakazać wydawania czasopisma szkolnego, które w jakimkolwiek względzie okazało się nieodpowiedniem, a nawet szkodliwym.

6) Sprawa czasopism uczniowskich powinna być w miarę potrzeby uwzględniana przy wnioskach o nadawanie praw szkół państwowych.

7) Nielojalne wykonywanie zarządzeń Kuratorjum w powyższym zakresie wydanych powinno mieć wpływ na sprawę zatwierdzania kierowników i odnośnych nauczycieli szkół prywatnych.

8) Inspektor szkolny, względnie Kuratorjum, może żądać pomocy organów administracji ogólnej przy badaniu treści czasopism, zwłaszcza wydawanych w języku niezrozumiałym dla odnośnego inspektora szkolnego.

Ministerstwo W. R. i O. P. zauważa, że powyższe zarządzenie nie uchybia w niczem stosowaniu obowiązujących ustaw o prawie prasowym.

Warszawa, dnia 17 października 1927 r.

(Nr. O. Prez. 6314|27).

Minister Wyznań Religijnych
i Oświecenia Publicznego:

(—) Dr. Dobrucki.

109.

OKÓLNİK

Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego do Kuratorów Okręgów Szkolnych i do Naczelnika Wydziału Oświecenia w Województwie Śląskiem w sprawie odpowiedzialności dyscyplinarnej za brak pieczy nad lokalem szkolnym.

Od czasu wskrzeszenia niepodległości Państwa Polskiego wzniesiono dla szkolnictwa powszechnego kilka tysięcy budynków szkolnych.

Ministerstwo w swych okólnikach poleciło inspektorom szkolnym i kierownictwom szkół jak najstaranniejsze czuwanie nad tem, by oddane przez gminy miejskie i wiejskie do użytku szkolnego nowe budynki szkolne otoczone zostały jak największą pieczą.

Ze sprawozdań jednak wizytatorów i inspektorów szkolnych wynika, że zdarza się, iż świeżo wzniesiony budynek szkolny po roku użytkowania wygląda tak, jak gdyby już conajmniej 10 lat w nim uczono, a niekiedy znów po kilku latach użytkowania budynek szkolny sprawia wrażenie dopiero co oddanego do użytku. W pierwszym przypadku winę, w drugim zaśługę ponoszą przedewszystkiem kierownicy szkół, do których obowiązków w pierwszej linii należy dbałość o higieniczny wygląd lokalu szkolnego i o wytworzenie atmosfery higienicznej w szkole.

Wobec powyższego polecam pp. kuratorom zażądanie od wizytatorów i inspektorów szkolnych, by, w razie stwierdzenia stałego i uporezywego lekceważenia przez kierowników szkół upomnień o większą dbałość o stan higieniczny lokalu szkolnego, występowali do Kuratorjum z wnioskami o wszczęcie względem tych kierowników sprawy dyscyplinarnej o lekceważenie obowiązków służbowych.

Zechcą pp. inspektorowie szkolni zawiadomić o powyższem kierowników szkół

Warszawa, dnia 21 października 1927 r.
(Nr. OH. fiz. 865|27).

Minister Wyznań Religijnych
i Oświecenia Publicznego:

(—) Dr. Dobrucki.

110.

ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW

z dnia 17 września 1927 r.

o należnościach za podróże służbowe, delegacje (odkomentowania) i przeniesienia funkcjonarjuszów państwowych, sędziów i prokuratorów oraz wojskowych.

Na zasadzie art. 10 ustawy z dnia 9 października 1923 r. o uposażeniu funkcjonarjuszów państwowych i wojska (Dz. U. R. Nr. 116, poz. 924) oraz art. 6 ustawy z dnia 5 grud-

nia 1923 r. o uposażeniu sędziów w sądownictwie powszechnym i administracyjnym, oraz prokuratorów (Dz. U. R. P. Nr. 134, poz. 1107) zarządza się co następuje:

§ 1. Rozporządzenie niniejsze reguluje należności za podróże służbowe, delegacje (odkomenderowania) i przeniesienia funkcjonariuszów państwowych, wymienionych w art. 1 ustawy z dnia 9 października 1923 r. (Dz. U. R. P. Nr. 116, poz. 924) (z wyjątkiem pracowników kolei państwowych), sędziów, prokuratorów, praktykantów i aplikantów, wojskowych zawodowych, wojskowych wymienionych w art. art. 111, 112, 113 i 114 wyżej powołanej ustawy, oraz szeregowych niezawodowych.

Należności za podróże służbowe, delegacje i przeniesienia pracowników kolei państwowych regulują osobne przepisy.

§ 2. Osobom wymienionym w § 1 przysługują:

I. w razie podróży służbowej (komisji) do miejscowości położonej poza zwykłym ich miejscem służbowym:

1) djety oraz

2) zwrot kosztów przejazdu;

II. w razie delegacji (odkomenderowania) do miejscowości położonej poza zwykłym ich miejscem służbowym:

1) diety za czas przejazdu i za czas pozostawiania w delegacji (odkomenderowaniu) oraz

2) zwrot kosztów przejazdu;

III. w razie przeniesienia na inne miejsce służbowe

1) diety dla przeniesionego za czas przejazdu do nowego miejsca służbowego i za pierwszą dobę pobytu w temże miejscu, oraz dla jego żony i dzieci za taki sam czas, a to dla żony w wysokości 75%, dla dzieci w wysokości 50% diet, przysługujących przeniesionemu, o ile na te osoby pobiera dodatek ekonomiczny na zasadzie art. 4 ustawy z dnia 9 października 1923 r. (Dz. U. R. P. Nr. 116, poz. 924), względnie art. 5 ustawy z dnia 5 grudnia 1923 r. (Dz. U. R. P. Nr. 134, poz. 1107);

2) zwrot kosztów przejazdu dla przeniesionego oraz jego żony i dzieci, o ile na te osoby pobiera dodatek ekonomiczny; ponadto zwrot kosztów przejazdu dla jednej osoby z jego służby;

3) zwrot kosztów przewozu urządzenia domowego.

§ 3. Diety wynoszą dziennie:

1) dla Prezesa Rady Ministrów i Marszałka Polski 100 zł., dla ministrów i Prezesa Najwyższej Izby Kontroli 75 zł.

2) dla funkcjonariuszów państwowych, wymienionych w art. 1 ustawy z dnia 9 października 1923 r. (Dz. U. R. P. Nr. 116, poz. 924), wojskowych zawodowych oraz wojskowych, wymienionych w art. art. 111, 112, 113 wyżej powołanej ustawy, a pobierających uposażenie:

według grupy II	. . .	50 zł.
" " III i IV	. . .	35 "
" " V	. . .	25 "
" " VI	. . .	20 "
" " VII	. . .	15 "
" " VIII	. . .	13 "
" " IX	. . .	11 " 50 gr.
" " X — XII	. . .	9 " 50 "
" " XIII — XVI	. . .	6 " 50 "

3) dla sędziów i prokuratorów pobierających uposażenie:

według grupy C i D	. . .	35 zł.
" " B	. . .	25 "
" " A	. . .	20 "

4) dla szeregowych niezawodowych:

- a) podchorążych oraz podoficerów . . . 2 zł. 50 gr.
b) st. szeregowców i szeregowców . . . 2 " — "

Praktykanci i aplikanci otrzymują diety tej grupy uposażenia, według której pobierają wynagrodzenie, względnie uposażenie.

Przy podróżach służbowych, delegacjach (odkomenderowaniach) i przeniesieniach do stolicy oraz na obszar województwa śląskiego zwiększa się diety o 20%. Postanowienie to niema zastosowania do podróży służbowych, delegacji (odkomenderowań) i przeniesień, odbywających na obszarze województwa śląskiego przez osoby, mające zwykłe miejsce służbowe na tym obszarze.

W razie awansu w czasie podróży służbowych, delegacji (odkomenderowań) lub przeniesień należą się wyższe diety od dnia, od którego przysługuje prawo do wyższego uposażenia.

Do diet, ustalonych dla funkcjonariuszów i osób wojskowych pobierających uposażenie wedle grupy II, III lub IV (punkt 2) może szef władzy naczelnej w wypadkach, gdy podróż służbowa połączona jest z wydatkami reprezentacyjnymi, przyznawać dodatki w wysokości 40 proc. diet. Przepis ten nie ma zastosowania do osób, wymienionych w § 25.

§ 4. W wypadku delegacji (odkomenderowania) wypłaca się diety w wysokości ustalonej w § 3 t. j. całe diety przez pierwsze dwa tygodnie, licząc od dnia następującego po dniu przybycia do miejsca delegacji (odkomenderowania), przez następnych 6 tygodni diety zmniejszone dla żonatych i wdowców z dziećmi (t. j. dla pobierających dodatek ekonomiczny) o 20 proc., dla samotnych (t. j. dla nie pobierających tego dodatku) o 40 proc., po upływie zaś tego czasu diety zmniejszone dla żonatych i wdowców z dziećmi o 30 proc. dla samotnych o 50 proc.

Delegacja (odkomenderowanie) może trwać zasadniczo tylko pół roku. Przedłużenie delegacji (odkomenderowania) ponad ten okres czasu może nastąpić jedynie w wyjątkowych wypadkach na mocy decyzji szefa władzy naczelnej, przyczem przedłużenie delegacji (odkomenderowania) na dłużej niż pół roku wymaga zgody Ministra Skarbu. Przepis ten nie dotyczy wypadków odkomenderowania do szkół wojskowych lub cywilnych.

O ile delegowany (odkomenderowany) otrzymuje bezpłatnie mieszkanie w lokalu rządowym, zmniejsza się diety, określone w ustępie 1 niniejszego paragrafu, o 10 proc. przysługującej diety.

§ 5. Jednostką obliczania diet jest 24-godzinny okres czasu, liczony od chwili wyjazdu ze zwykłego miejsca służbowego do chwili powrotu do tegoż miejsca, przyczem:

- a) Jeżeli pobyt poza zwykłym miejscem służbowym trwa dłużej niż 24 godziny, należy się za końcowy okres czasu, o ile on wynosi więcej niż 12 godzin, cała dieta, o ile zaś wynosi więcej niż 6 godzin — połowa diety.
- b) Jeżeli pobyt poza zwykłym miejscem służbowym trwa krócej niż 24 godziny, należy się połowa diety, o ile pobyt ten trwa dłużej niż 6 godzin, zaś cała dieta tylko w tym wypadku, gdy pobyt poza zwykłym miejscem służbowym, trwający dłużej niż 6 godzin, przypada na porę nocną, między 21-ą a 6-ą godziną.

Jeżeli przyjazd odbywa się koleją lub statkiem, początek jazdy należy liczyć od chwili odejścia pociągu lub statku, ustalonej w oficjalnym rozkładzie jazdy. Jeżeli przejazd odbywa się innym środkiem komunikacyjnym np. końmi, samochodem i t. p., należy liczyć początek jazdy od chwili ruszenia z miejsca, o ile nie można w danym wypadku zastosować analogicznie przepisu, zawartego w poprzednim zdaniu. Jeżeli natomiast przejazd rozpoczyna

się końmi, samochodem lub innym podobnym środkiem komunikacyjnym, w dalszej zaś części odbywa się koleją lub statkiem, początek takiej jazdy należy liczyć od chwili ruszenia z miejsca, o ile między obu częściami jazdy nie ma nieuzasadnionej przerwy.

§ 6. Diety należą się również za niedziele i święta przypadające w czasie trwania podróży służbowej, delegacji (odkomenderowania) względnie przeniesienia.

§ 7. Diety należą się również w wypadku zachorowania w czasie podróży służbowej lub delegacji (odkomenderowania) przez cały czas spowodowanego chorobą pobytu w odnośnej miejscowości, o ile choroba zostanie stwierdzona świadectwem lekarskim, a funkcjonariusz nie jest umieszczony na koszt Skarbu Państwa w szpitalu.

§ 8. Pozostającemu w delegacji (odkomenderowaniu) nie przysługuje prawo do diet za czas urlopu.

O ile jednak korzystający w czasie delegacji (odkomenderowania) z urlopu wypoczynkowego lub zdrowotnego wyjeżdża na czas tego urlopu do miejscowości zwykłego miejsca służbowego, należy mu przyznać zwrot kosztów jazdy tam i z powrotem według zasad, obowiązujących przy przejazdach służbowych.

§ 9. Zwrot kosztów przejazdu obejmuje ceny biletów jazdy koleją lub statkiem oraz zwrot kosztów przejazdu innymi środkami komunikacyjnymi, koszty przewozu koleją lub statkiem bagażu podróżnego oraz ryczałt na pokrycie kosztów dojazdu do dworca i z dworca kolejowego, do przystani, do stacji autobusowej, lotniczej i z tych stacyj.

§ 10. Przy przejazdach koleją lub statkiem zwraca się:

- a) cenę biletu I klasy funkcjonariuszom państwowym oraz osobom wojskowym, pobierającym uposażenie według grupy I — V, sędziom i prokuratorom, pobierającym uposażenie według grupy D, C, B, ponadto bez względu na grupę uposażenia: starostom i kierownikom starostw, dowódcom pułków i równorzędnym, komendantom wojewódzkim policji państwowej, osobom towarzyszącym służbowo przy przejazdach przedstawicieli państw obcych, misyj zagranicznych oraz oficerów armji obcych, jak również adjutantom i oficerom ordynansowym, podróżującym służbowo w I klasie razem ze swoimi przełożonymi generałami i dowódcami pułków;
- b) cenę biletu II klasy — funkcjonariuszom państwowym oraz osobom wojskowym, pobierającym upo-

sażenie według grupy VI do IX, i sędziom pobierającym uposażenie według grupy A;

- c) cenę biletu III klasy — funkcjonariuszom państwowym oraz osobom wojskowym, pobierającym uposażenie według grupy X do XVI.

Praktykanci i aplikanci otrzymują zwrot ceny biletu tej klasy, która w myśl postanowienia, zawartego w poprzednim ustępie, przywiązana jest do grupy uposażenia według której pobierają uposażenie.

Za przejazd sługi (§ 2 p. III. 2) zwraca się cenę biletu III klasy.

Jeżeli na statku znajdują się dwie klasy zwraca się cenę biletu I klasy również i tym, którzy w myśl postanowień niniejszego paragrafu mają w razie jazdy koleją prawo do biletu II klasy, cenę zaś biletu II klasy tym, którzy w razie jazdy koleją mają prawo do biletu III klasy.

Z reguły zwraca się koszt przejazdu pociągami osobowymi. Zwrot kosztów przejazdu pociągiem pośpiesznym ma miejsce tylko wtedy, jeżeli podróż służbowa ma charakter nagły, albo jeżeli przez użycie pociągu pośpiesznego zaoszczędzono diety. Potrzebę użycia pociągu pośpiesznego winna władza, zarządzająca podróżą służbową, potwierdzić na rachunku kosztów podróży.

Jeżeli zaszła potrzeba przejazdu pociągiem pośpiesznym, w którym niema III klasy, otrzymuje ten, który zresztą posiada tylko prawo do zwrotu kosztów przejazdu klasą III, zwrot ceny biletu klasy II.

Odbywającym podróż służbową oraz delegowanym (odkomenderowanym) może być przyznany zwrot ceny t. zw. miejscówki, o ile władza, zlecająca podróż służbową, stwierdzi potrzebę zakupu miejscówki (przepełnienie pociągu na danej linii kolejowej).

Osoby, mające prawo do ulg w przejazdach państwowymi lub zarządzanymi przez Państwo środkami komunikacyjnymi, otrzymują przy likwidacji kosztów podróży zwrot ceny ulgowej.

§ 11. Zwraca się udowodnione koszty przewozu koleją lub statkiem osobistego bagażu podróżnego o wadze:

- a) do 50 kg. przy podróżach służbowych (komisjach), trwających co najmniej 6 dni;
- d) do 100 kg. przy podróżach służbowych, trwających dłużej niż 30 dni, oraz przy delegacjach (odkomenderowaniach).

O ile dla spełnienia czynności urzędowej konieczne jest zabranie ze sobą bagażu służbowego, jak aktów, narzędzi, instrumentów i t. p., zwraca się wszystkie koszty jego przewozu, przyczem w rachunku kosztów należy wyszczególnić zawartość bagażu służbowego, jego wagę oraz faktycznie poniesione wydatki.

§ 12. Przy przejazdach kołowych zwraca się w miejscowościach, w których obowiązują zatwierdzone przez władze taryfy najmu koni, lub samochodu, ceny podane w taryfie. W miejscowościach, nie posiadających takich taryf, zwraca się cenę najmu koni lub samochodu na podstawie dołączonego przez rachunkozdawcę do rachunku własnoręcznego oświadczenia, podającego oprócz zapłaconej ceny także ilość kilometrów odbytej drogi kołowej z wymienniem miejscowości początkowej i końcowej. W razie wątpliwości, czy zapłacona cena odpowiada miejscowym stosunkom, może władza zasięgnąć informacji odnośnego magistratu (urzędu gminnego) i zależnie od otrzymanej informacji odpowiednio zmniejszyć koszty najmu koni względnie samochodu.

Wydatek na najem koni i samochodu zwraca się tylko wtedy, jeżeli niema możliwości przejazdu tańszym środkiem lokomocji, jak kolejami wszelkiego rodzaju, omnibusami, autobusami, statkami i t. p.

Przy wspólnych podróżach kołowych wolno zaliczać jedną podwoź względnie samochód na 3 osoby. W razie równoczesnego przewozu większej ilości aktów, instrumentów, narzędzi, wolno zaliczać jedną podwoź względnie samochód na 2 osoby względnie w wyjątkowych wypadkach na jedną osobę.

Koszty wspólnej podróży kołowej zalicza osoba, posiadająca wyższą grupę uposażenia.

Jeżeli drogę odbyto pieszo lub własnymi środkami lokomocji, przyznaje się kwotę, odpowiadającą taryfie najmu koni, w miejscowościach zaś, nie posiadających takiej taryfy, po 30 groszy za każdy kilometr, o ile oczywiście nie można było odbyć tej drogi tańszym środkiem lokomocji, jak kolejami wszelkiego rodzaju, statkami, omnibusami i t. p.

Dla urzędników działu Ministerstwa Robót Publicznych, sprawujących nadzór dróg, którzy w podróżach służbowych używają własnych samochodów ustali Minister Robot Publicznych w porozumieniu z Ministrem Skarbu wysokość wynagrodzenia za używanie własnego samochodu.

Koszty jazdy samolotem zwraca się w pełnej wyso-

kości tylko w wyjątkowych wypadkach, uzasadnionych ważnością i nagłością sprawy. pozatem zaś tylko do kwoty, odpowiadającej kosztom jazdy kolei.

§ 13. Za czynności komisyjne w miejscowościach, położonych bliżej niż 2 klm. od budynku, w którym mieści się urząd, nie należą się żadne koszty podróży służbowej z wyjątkiem ewentualnego zwrotu kosztów przewozu bagażu służbowego (§ 11).

§ 14. Przy komisjach miejscowych w miastach, mających ponad 50.000 mieszkańców, zwraca się koszt przejazdu dorożką względnie samochodem w kwocie faktycznie wydanej i odpowiadającej miejscowym cenom, o ile odległość miejsca komisyjnego od gmachu urzędu względnie od mieszkania wynosi więcej jak 2 klm. Jeżeli w danym mieście istnieje tańszy środek komunikacyjny np. tramwaj, autobus i t. p. zwraca się koszt przejazdu tym środkiem komunikacyjnym.

§ 15. Na koszty dojazdu z miasta do dworca kolejowego, przystani, stacji autobusowej lub lotniczej przyznaje się za każdy dojazd względnie odjazd ryczałt w wysokości po:

Grupa uposażenia	złotych
I do IV oraz D i C	2.00
V — IX B i A	1.50
X — XVI	0.90

Ryczałt ten nie należy się szeregowym niezawodowym oraz w tych wypadkach, gdy dojazd odbywa się służbowym środkiem lokomocji.

Gdy podróż służbowa odbywa się do kilku miejscowości, przyznaje się ryczałt w każdej miejscowości.

O ile odległość od gmachu urzędu względnie od mieszkania do dworca kolejowego lub przystani, stacji autobusowej lub lotniczej, wynosi więcej niż dwa kilometry, dojazd można traktować według postanowień § 12.

§ 16. W razie podróży służbowych w czasie delegacji (odkomenderowania) do miejscowości położonych poza miejscem delegacji (odkomenderowania) uzupełnia się diety, pobierane z tytułu delegacji (odkomenderowania), o ile wypłacane są stosownie do § 4 niniejszego rozporządzenia w wymiarze zmniejszonym, do wysokości całej diety, należnej z tytułu delegacji (odkomenderowania), o ile z tytułu podróży służbowej nie należy się wyższa dieta. Ponadto zwraca się koszty przejazdu według zasad ustalonych w niniejszem rozporządzeniu.

W razie odbywania podróży służbowych w pierwszych dwóch tygodniach delegacji (odkomenderowania), za które w myśl § 4 niniejszego rozporządzenia należy się cała dieta, nie wlicza się do tego okresu czasu dni, przebytych w podróży służbowej.

Postanowienia, zawarte w poprzednich ustępach, nie mają zastosowania do podróży służbowych, które nie trwają dłużej niż sześć godzin.

§ 17. Delegowanym (odkomenderowanym), przeniesionym następnie do miejscowości, do której ich uprzednio delegowano (odkomenderowano), przysługuje oprócz należności z § 2 punkt III zwrot kosztów przejazdu do miejscowości, w której mieli stały przydział służbowy i z powrotem oraz diety w czasie tego przejazdu według zasad ustalonych dla podróży służbowych, o ile przejazd ten jest konieczny dla uregulowania spraw, wynikłych wskutek przeniesienia.

§ 18. Do miejsca czynności komisyjnych należy zdążać bez żadnej przerwy i to bez względu na odległość.

Rozpoczętej komisji nie wolno przerywać inaczej, jak tylko z ważnych przyczyn, które muszą być szczegółowo uzasadnione.

Wyjazdy z miejsca komisyjnego na noclegi dopuszczalne są tylko wówczas, jeżeli w danej miejscowości nie można znaleźć noclegu, a okoliczność tę stwierdzi właściwy dla danej miejscowości magistrat względnie zarząd gminy.

Przy przejazdach kołowych, odbywanych jednym ciągiem bez przerwy, należy odbyć co najmniej 40 km. drogi w jednym dniu. Zresztą należy używać tylko takich środków komunikacyjnych, które nie powodując niepotrzebnej zwłoki w osiągnięciu celu podróży, połączone są z najmniejszymi kosztami dla Skarbu Państwa.

§ 19. W razie przeniesienia z urzędu lub w drodze konkursu do innej miejscowości:

- a) zwraca się koszty przewozu urządzenia domowego koleją lub statkiem, udowodnione oryginalnymi listami przewozowymi; ponadto
- b) przyznaje się na pokrycie wszystkich innych wydatków połączonych z przesiedleniem, ryczałt w wysokości:

samotnemu — 75 proc. jednomiesięcznego, pobierającemu dodatek ekonomiczny na trzech lub mniej członków rodziny — 75 proc. dwumiesięcznego, pobierającemu dopatek ekonomiczny na więcej niż trzech członków rodziny —

75 proc. trzymiesięcznego uposażenia. Za podstawę obliczenia ryczałtów przyjmuje się uposażenie w wymiarze dla samotnego (t. j. bez dodatku ekonomicznego), a w szczególności uposażenie, określone w art. art. 3 i 118 ustawy z dnia 9 października 1923 r. (Dz. U. R. P. Nr. 116, poz. 924), względnie w art. art. 4, 10, 12 i 24 ustawy z dnia 5 grudnia 1923 r. (Dz. U. R. P. Nr. 134, poz. 1107), zwiększone ewentualnie o 20 proc. o ile przeniesienie następuje ze stolicy lub na obszarze województwa śląskiego, względnie do stolicy lub na obszar tego województwa, jak również gdy przeniesienie następuje w obrębie tego województwa.

Ryczałt powyższy wypłaca się przeniesionemu po jego zgłoszeniu się na nowem miejscu służbowem.

Przy przeniesieniu na prośbę nie przysługuje należytość określona niniejszym paragrafem, może jednak być przyznana w drodze wyjątku, w całości lub części według uznania właściwej władzy naczelnej.

§ 20. Wszelkie rachunki diet i kosztów przejazdu z tytułu podróży służbowych, krótkotrwałych delegacji (odkomenderowań) i przeniesień winny być przedstawiane w terminie 14 dni, liczonym od następnego dnia po odbyciu komisji, delegacji (odkomenderowania), względnie przeniesienia, rachunki zaś kosztów przewozu urzędnika domowego (§ 19 p. a.)—w terminie 14 dni, liczonym od następnego dnia po dokonaniu przewozu urzędnika domowego do miejscowości przeniesienia.

Rachunki delegacji (odkomenderowań), trwających dłużej niż 30 dni, należy przedstawiać za każdy miesiąc kalendarzowy zdołu w terminie 8 pierwszych dni następnego miesiąca kalendarzowego. W takim samym terminie mogą być za zezwoleniem władzy naczelnej przedstawiane rachunki powtarzających się w ciągu miesiąca komisji, o ile w tych wypadkach nie zastosowano przewidzianych w § 22 ryczałtów.

Każdy rachunek kosztów podróży służbowej musi być opatrzony klauzulą władzy, zarządzającej podróż lub przełożonej władzy służbowej, stwierdzającą konieczność odbycia podróży, należyte użycie czasu i środków komunikacyjnych, tudzież wykonanie zlecenia służbowego.

Przeciw odmowie przyznania zarachowanych kwot może być wniesione w ciągu 14 dni liczonych od następnego dnia po doręczeniu decyzji przedstawienie do władzy II instancji, względnie do władzy naczelnej, która rozstrzyga ostatecznie. Przedstawienie nie ma miejsca, o ile władza, która odmówiła likwidacji rachunku, była władza naczelna.

§ 21. Udającym się w podróż służbową przysługuje prawo do zaliczki, nieprzekraczającej przypuszczalnych kosztów podróży i należnych diet.

Postanowienie powyższe stosuje się również do należności z tytułu delegacji (odkomenderowania) i przeniesienia.

§ 22. W wypadkach, w których podróże służbowe trwają przez dłuższy okres czasu lub stale się powtarzają, właściwa władza naczelna może przyznać za zgodą Ministra Skarbu zamiast kosztów przejazdu i diet ryczałt, który może być płatny zgóry wraz z uposażeniem miesięcznem.

Przy przerwach w wyjazdach służbowych, trwających z jakichkolwiek powodów dłużej niż 14 dni, nie należy się ryczałt za cały czas przerwy od dnia jej powstania.

§ 23. Jeżeli cały urząd zostanie przyniesiony czasowo do innej miejscowości należy stosować § 2 punkt II niniejszego rozporządzenia.

§ 24. Należności za odkomenderowanie przysługują również wojskowym zawodowym oddziałów zwartych, odkomenderowanym poza stały garnizon, zaś należności za przeniesienie przysługują tymże wojskowym zawodowym oddziałów zwartych przy stałej zmianie dyzlokacji.

Podróży i marszów w oddziałach zwartych oraz podróży i marszów, za które osoby wojskowe otrzymują specjalne dodatki, nie uważa się za podróże służbowe w rozumieniu niniejszego rozporządzenia.

§ 25. Oficerom Korpusu Kontrolerów i tymże oficerom mianowanym generałami, przyznaje się dodatek do diet w wysokości:

generałom	40 proc.
pułkownikom	50 proc.
podpułkownikom i majorom	60 proc. diet

Dodatki te wypłaca się równocześnie z dietami.

§ 26. Osoby, odbywające podróż służbową do Gdańska w charakterze kurjera dyplomatycznego otrzymują diety VIII grupy uposażenia.

§ 27. Należności za podróże służbowe, delegacje i przeniesienia poza granicami Państwa normuje osobne rozporządzenie.

§ 28. Do wyjaśnienia wątpliwości, powstałych przy stosowaniu niniejszego rozporządzenia, powołane jest Ministerstwo Skarbu.

§ 29. Rozporządzenie niniejsze ma zastosowanie także

do podróży służbowych, delegacji (odkomenderowań) i przeniesień, odbywanych z kraju na obszar w. m. Gdańska i w obrębie tego obszaru z tą różnicą, że należności, wyrażone w złotych, przelicza się na guldeny gdańskie w stosunku 1 złoty równa się 1 guldenowi gdańskiemu oraz, że przez uposażenie, o którym mowa w § 19 rozumieć należy uposażenie krajowe, przeliczone na guldeny gdańskie w tym samym stosunku.

§ 30. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Równocześnie tracą moc obowiązującą rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 16 lipca 1924 r. i z dnia 28 stycznia 1927 r. o należnościach za podróże służbowe, delegacje (odkomenderowania) i przeniesienia funkcjonariuszów państwowych, sędziów i prokuratorów oraz wojskowych (Dz. U. R. P. z r. 1924 Nr. 72, poz. 703 i Dz. U. R. P. z r. 1927 Nr. 10, poz. 78).

Warszawa, dnia 17 września 1927 r. (Dz. U. R. P. Nr. 92, poz. 826).

Prezes Rady Ministrów:

(—) **J. Piłsudski.**

Minister Skarbu:

(—) **G. Czechowicz**

111.

O K Ó L N I K

**Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego
do Kuratorów Okręgów Szkolnych, Wojewódzkiego
Urzędu Śląskiego i Liceum Krzemienieckiego
w sprawie portretów Prezydenta Rzeczypospolitej
w szkołach.**

Zarządzam, aby portret każdorazowego Prezydenta Rzeczypospolitej był umieszczony we wszystkich szkołach powszechnych, średnich ogólnokształcących, seminarjach nauczycielskich i w szkołach zawodowych, zarówno państwowych, publicznych jak i prywatnych, w każdej klasie (sali wykładowej) w sali aktowej, w gabinecie dyrektora (kierownika) i w pokoju nauczycielskim.

Portret o wymiarach co najmniej 60 cm × 45 cm. ze szkłem, oprawiony w odpowiednie ramy, winien zajmować na ścianie naczelne miejsce.

Warszawa, dnia 24 października 1927 r.

(Nr. II. 12462|27).

Minister Wyznań Religijnych
i Oświecenia Publicznego:

(—) **Dr. Dobrucki.**

112.

Ministerstwo
Wyznań Religijnych i Oświe-
cenia Publicznego.

Warszawa

Dnia 24 października 1927 roku

Nr. II-14051|27.

W sprawie t. zw. stancij uc-
niowskich.

OKÓLNİK

Do

**Kuratorjów Okręgów
Szkolnych.**

Na podstawie art.: 32 ust. 2 ustawy z 1 lipca 1926 r. o stosunkach służbowych nauczycieli (Dz. U. R. P. Nr. 92 poz. 530 zmienionej rozporządzeniem Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 15 lipca 1927 roku (Dz. U. R. P. Nr. 67 poz. 592) Ministerstwo nie zezwala dyrektorom i nauczycielom państwowych szkół średnich ogólnokształcących, zawodowych i seminarjów nauczycielskich na utrzymywanie t. zw. „stancij uczniowskich“ t. j. przyjmowanie uczniów własnego zakładu na mieszkanie.

Jedynie za osobnem zezwoleniem Kuratorjum mogą wyjątkowo nauczyciele przyjmować na stancje uczniów z innych szkół w danej miejscowości.

Minister

(—) **Dr. Dobrucki.**

Kuratorjum Okręgu Szkolnego
Poleskiego

Brześć n.Bugiem

dnia 31 października 1927 r.

Nr. O-23876/27.

Dyrekcjom Gimnazjów Państwowych, Seminarjów
i Preparand do wiadomości i ścisłego stosowania się.

w/z. Kuratora Okręgu Szkolnego

(—) **J. Bobka**

Naczelnik Wydziału.

113.

Ministerstwo
Wyznań Religijnych i Oświe-
cenia Publicznego

Warszawa

dnia 8 listopada 1927 roku.

Nr. II-15962/27.

W sprawie zatrudnienia nie-
kwalifikowanych nauczycieli
szkół średnich.

O K Ó L N I K

Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Pub-
licznego do Kuratorjów Okręgów Szkolnych, Liceum
Krzemieńskiego i Województwa Śląskiego w sprawie
zatrudnienia niekwalifikowanych nauczycieli szkół
średnich.

W związku z artykułem 12 ustawy z dnia 26 września
1922 r., dotyczącej kwalifikacyj zawodowych do nauczania
w szkołach średnich ogólnokształcących i seminarjach na-
uczycielskich w brzmieniu, ogłoszonym rozporządzeniem
z dnia 15 września 1924 r. (Dz. Urz. Min. W. R. i O. P.
Nr. 18/140, poz. 178) Ministerstwo, przypominając, że ter-
minem prekluzyjnym zatrudnienia niekwalifikowanych na-
uczycieli, którzy wstąpili do szkolnictwa przed dniem 1-go

stycznia 1923 r., jest koniec grudnia 1928 r. zarządza, aby —
celem uniknięcia w szkolnictwie średnim ogólnokształcą-
cem i seminarjach nauczycielskich ewentualnego zamiesz-
ania, mogącego powstać przy zwalnianiu odnośnych nauczy-
cieli we wskazanym terminie, a więc w środku roku szkol-
nego — Kuratorja — o ile zajdzie tego potrzeba — zawie-
szały zwolnienie tych nauczycieli nie na dłużej jednak, niż
na poł roku, t. j. do końca roku szkolnego 1928/29.

Sprawę powyższą będą regulowały Kuratorja we wła-
snym zakresie działania.

Minister

(—) **Dr. Dobrucki.**

Kuratorjum
Okręgu Szkolnego Poleskiego
w Brześcia n.Bugiem.

Dnia 18 listopada 1927 r.

Nr. II-25020/27.

Dyrekcjom szkół średnich państwowych i prywatnych
oraz seminarjum nauczycielskiemu Okręgu Poleskiego do
wiadomości.

Za Kuratora Okręgu Szkolnego

(—) **J. Podgórski.**

114.

Ministerstwo
Wyznań Religijnych i Oświe-
cenia Publicznego

Dnia 18 października 1927 r.

Nr. I-16233/27.

W sprawie wyników akcji
„Miesiąca książki dla młodzie-
ży szkół powszechnych“ w ro-
ku 1927.

Do

Kuratorjów Okręgów
Szkolnych oraz do Ślą-
skiego Urzędu Wojewódz-
kiego w Katowicach.

W związku z okólnikiem z dnia 14 grudnia 1926 r.
Nr. I-18528/26 (Dz. Urz. Min. W. R. i O. P. z r. 1927 Nr. 1
poż. 11) w sprawie „miesiąca książki“ dla młodzieży szkół
powszechnych odbyła się we wszystkich Okręgach Szkol-
nych i na terenie województwa Śląskiego w lutym 1927 r.

akcja propagandowa i zbiórka pieniężna na cele biblioteczek w szkołach powszechnych, zorganizowana przede wszystkim przez Nauczycielstwo szkół powszechnych przy pomocy czynników samorządowych, organizacji oświatowych, Związku Księgarzy Polskich i wreszcie Komitetu Propagandy Czytelnictwa, utworzonego przy sposobności tej akcji. Ministerstwo stwierdza, że „miesiąc książki” przyczynił się w niemałym stopniu do zainteresowania nauczycielstwa sprawą czytelnictwa młodzieży, a szerszych warstw społeczeństwa sprawą zaopatrzenia szkół powszechnych w biblioteczek dla młodzieży. Pod względem finansowym rezultaty zbiórki, wykazane w sprawozdaniach Kuratorów Okręgów Szkolnych, wyrażają się ogólnie zebrałą kwotą ponad milion złotych, dokładnie zł. 1.000.591 gr. 05.

Szczegółowe wyniki przedstawione są na załączonej tabeli.

Z przytoczonych danych wynika, iż składki dzieci stanowią ogółem 32,1 proc. uzbieranej kwoty, dochody z przedstawień, wieczornic i t. d.: 27,8 proc., zasiłki samorządów 31,3 proc. oraz różne (inne) 8,8 proc.

Tym wszystkim, którzy przyczynili się do tak poważnych wyników „miesiąca książki”, a więc organom administracji szkolnej, czynnikom samorządowym, organizacjom społecznym, Związkowi Księgarzy Polskich, Ofiarnym firmom księgarskim, a przede wszystkim pełnemu zapału nauczycielstwu szkół powszechnych, wyrażam na tem miejscu uznanie i podziękowanie.

Praca około pomnożenia i rozwoju bibliotek dla młodzieży nie może jednak ustawać, zwłaszcza, iż zebrane w poszczególnych Okręgach Szkolnych kwoty, jakkolwiek w sumie bardzo poważne, w małym tylko stopniu mogą przyczynić się do podniesienia stanu biblioteczek szkolnych wobec znacznej liczby szkół powszechnych, na które wypadnie rozdzielić uzbierane kwoty. Ponieważ zaś „miesiąc książki” nie będzie ponownie organizowany w r. 1928, Ministerstwo oddaje sprawę dalszego zaopatrzenia biblioteczek pod szczególną opiekę Kuratorów (Województwa), nie wątpiąc, że i w ciągu r. szk. 1927/28 biblioteczeki szkolne będą pomnażane przy czynnej pomocy organów samorządu szkolnego oraz nauczycielstwa szkół powszechnych, które w pracy tej w r. 1927 wykazało tak wiele energii, przedsiębiorczości i pomysłowości.

Przy wszelkich zakupach należy brać pod uwagę przede wszystkim spisy książek, poleconych przez „Komisję oceny książek do czytania dla młodzieży szkolnej” przy Ministerstwie W. R. i O. P., ogłaszane periodycznie w Dzienniku Urzędowym.

Minister
(—) Dr. Dobrucki.

OKRĄG SZKOLNY	Wynik finansowy akcji „Miesiąca Książki” w lutym 1927 r.				Ogólna suma wy- nosi na 1 dziecko	
	Ogólna suma	ze składek dzieci	z przedsta- wień i wie- czornic	zasiłki od Sejmików i gmin		inne
Razem	100.591.05	320.424.09	278.736.42	312.965.34	88.465.21	0,31
1. Białostocki	126.975.73	11.507.50	78.560.47	36.967.78	—	0,63
2. Krakowski	31.507.—	7.077.—	14.747.—	9.277.—	410.—	0,11
3. Lubelski	112.187.93	40.025.71	23.079.36	28.601.69	14.481.17	0,41
4. Lwowski	96.974.—	28.805.—	13.462.—	41.149.—	13.558.—	0,15
5. Łódzki	83.953.47	15.136.89	19.458.80	19.975.29	29.382.48	0,28
6. Poleski	13.608.95	6.144.59	5.412.86	1.870.—	181.50	0,12
7. Pomorski	34.525.13	13.415.26	10.036.43	8.247.59	2.825.95	0,28
8. Poznański	108.383.05	62.111.60	11.093.28	20.225.—	14.953.17	0,41
9. Warszawski	318.591.58	122.721.47	60.175.12	135.695.09	—	0,46
10. Wileński	14.594.75	2.500.—	11.394.75	700.—	—	0,13
11. Wołyński	30.813 58	4.854.10	6.984.62	6.301.92	12.672.94	0,27
12. Woj. Śląskie	28.475.68	128.96	24.391.72	3.955.—	—	0,15

Liczyby w rubryce ostatniej uzyskane, dzieląc ogólny wynik finansowy w Okręgu Szkolnym przez liczbę dzieci w publicznych szkołach powszechnych w dniu 1.XII.1926, ustaloną na podstawie provizorycznych obliczeń Głównego Urzędu Statystycznego.

115.

Ministerstwo
Wyznań Religijnych i Oświe-
cenia Publicznego

Warszawa

Dnia 13 grudnia 1927 roku.

Nr. O. Prez. 7378/27.

Składki na fundusz olimpijski.

Polski Komitet Igrzysk Olimpijskich zwrócił się do społeczeństwa z apelem do składek na rzecz udziału Polski w IX Olimpiadzie, która odbędzie się w r. 1928 w Amsterdamie.

Ze względu na niezmierną doniosłość tej sprawy i na jej wielkie znaczenie propagandowe zechcą Kuratorja zwrócić się do nauczycielstwa podległych im szkół, by wezwanie o pomoc pieniężną, z jakim wymieniony Komitet wystąpi do organizacyj nauczycielskich, znalazło wśród nich jak najwyższy oddźwięk.

Adres P.K.I.O.: Warszawa, Wiejska 11. Konto P.K.O. Funduszu Olimpijskiego: 14-450.

Minister **D-r Dobrucki.**

116.

Ministerstwo
Wyznań Religijnych i Oświe-
cenia Publicznego

Warszawa

Dnia 7 grudnia 1927 roku.

Nr. O. Prez. 7291/27.

Składanie pism w drodze
służbowej.

Do

**Panów Kuratorów
Okręgów Szkolnych**

Niektórzy nauczyciele, obchodząc wyraźny przepis art. 30 ustawy z dnia 1 lipca 1926 r. o stosunkach służbowych nauczycieli (Dz. U. R. P. Nr. 92, poz. 530) w brzmieniu rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia

15 lipca 1927 r. (Dz. U. R. P. Nr. 67, poz. 592) wnoszą pisma w sprawach służbowych lub osobistych, dotyczących stosunku służbowego za pośrednictwem swego bezpośredniego przełożonego a równocześnie **odpis tych pism przesyłają do władz instancji wyższych.**

Ponieważ tego rodzaju postępowanie jest sprzeczne z postanowieniami powołanego artykułu ustawy o stosunkach służbowych nauczycieli, powoduje niepotrzebną korespondencję między władzami oraz świadczy o braku zaufania powołanego do bezpośredniego przełożonego, polecam Panom Kuratorom przypomnieć nauczycielstwu obowiązujące w tej mierze przepisy ustawy o stosunkach służbowych nauczycieli i zwrócić uwagę, że niestosujący się do nich pociągnięci będą do odpowiedzialności służbowej po myśli postanowień art. 74 i następnych tej ustawy.

Minister (—) **Dobrucki.**

Kuratorjum

Okręgu Szkolnego Poleskiego
w Brześciu n.B.

Dnia 17 grudnia 1927 r.

Nr. O. 26774/27.

Dyrekcjom i Kierownictwom wszystkich typów szkół oraz PP. Inspektorom Szkolnym Okręgu Poleskiego.

do wiadomości i pouczenia nauczycielstwa o składaniu pism w przepisanej drodze służbowej.

w/z Kuratora Okręgu Szkolnego
(—) **Bobka.**

117.

Ministerstwo
Wyznań Religijnych i Oświe-
cenia Publicznego

Warszawa

Dnia 21 listopada 1927 roku.

Nr. II. P. 16865/27.

W sprawie broszur p. t.
„O wyborze zawodu“.

Do

Kuratorjów Okręgów
Szkolnych Liceum Krze-
mienieckiego, Wojewódz-
twa Śląskiego oraz do
Dyrekcji szkół średnich
ogólnokształcących państwo-
wych i prywatnych.

Ministerstwo zwraca uwagę na ukazanie się broszur wydawanych staraniem Polskiego Towarzystwa Eugenicznego, a zawierających odczyty o cyklu „O wyborze za-

wodu" a mianowicie: o zawodzie lekarza, oficera, handlowca, rolnika, nauczyciela, inżyniera, prawnika, wychowawcy fizycznego. Broszury te nadają się do bibliotek szkolnych uczniowskich, a do przeczytania ich należy jak najgoręcej zachęcać młodzież, zwłaszcza klas ostatnich.

Nadto winno się skłaniać nauczycielstwo do organizowania i wygłaszania dla młodzieży odczytów według wskazań, zawartych w wyżej wymienionych broszurach.

W dalszym ciągu ukaza się jeszcze broszury o innych zawodach. Komplet dotychczas wydanych 8 broszur kosztuje 2 zł. 40 groszy. Skład główny: Warszawa, ul. Żórawia 28—Polskie Towarzystwo Eugeniczne.

Za Ministra

(—) **Dr. Z. Zagórowski**

P. O. Dyrektora Departamentu

Kuratojum

Okręgu Szkolnego Poleskiego

Brześć n.B. d. 5.XII-1927 r.

Nr. II-26009/27.

Dyrekcjom szkół średnich państwowych i prywatnych Okręgu Poleskiego do wiadomości z poleceniem zakupienia broszur „O wyborze zawodu“ do bibliotek szkolnych.

Za Kuratora Okręgu Szkolnego

(—) **J. Bobka**

Naczelnik Wydziału.

118.

Ministerstwo
Wyznań Religijnych i Oświe-
cenia Publicznego

Warszawa

Dnia 15 listopada 1927 roku

Nr. II-16919/27.

W sprawie wydawnictwa
„Polska Dzisiejsza“.

Do

Kuratorjów Okręgów
Szkolnych, Liceum Krze-
mienieckiego i Wojewódz-
twa Śląskiego.

Ministerstwo zwraca uwagę dyrekcji szkół średnich ogólnokształcących, zawodowych i seminarjów nauczycielskich na ukazanie się wydawnictwa „Polska Dzisiejsza“.

Pięknie wydany, obficie ilustrowany tom, z tekstem w trzech językach (francuskim, angielskim i niemieckim) można nabywać w Domu Książki Polskiej (w Warszawie, Plac Trzech Krzyży 8). Cena książki wynosi **125 zł.** w ratach, szkoły płacąc gotówką mogą je nabywać po niższej cenie mianowicie **po 110 zł.**

Za Ministra

(—) **Dr. Z. Zagórowski**

p. o. Dyrektora Departamentu

Kuratorjum Okręgu Szkolnego

Poleskiego

w Brześciu n|B.

Dnia 25 listopada 1927 roku

Nr. II-25148/27.

Dyrekcjom szkół średnich państwowych i prywatnych i seminarjum nauczycielskiego Okręgu Szkolnego Poleskiego do wiadomości.

Za Kuratora Okręgu Szkolnego

(—) **J. Bobka**

Naczelnik Wydziału

119.

Kurja Biskupa Pińskiego Pińsk, dn. 20 październ. 1927 r.

L. 10428/27.

Do

Sprawa mianowania ks. Pra-
łata W. Iwickiego Wizytato-
rem nauki religji w szkołach
diecezji Pińskiej.

Departamentu Wyznań Re-
ligijnych Ministerstwa Wy-
znań Religijnych i Oświe-
cenia Publicznego

w Warszawie

Bagatela 12.

Kurja Biskupa ma zaszczyt powiadomic, że Jego Biskupia Mość pismem z dnia 19|X. L. 10412 odwołał Ks. Kanonika J. Wasilewskiego ze stanowiska Wizytatora nauki religji w szkołach na terenie diecezji Pińskiej, mianując na jego miejsce Ks. Prałata Witolda Iwickiego Doktora Prawa Kanonicznego, pismem z dnia 20.X. L. 10424.

Podając niniejsze do wiadomości, Kurja prosi o wydanie odpowiednich zarządzeń Kuratorjum Warszawskiemu, Wileńskiemu i Poleskiemu.

(—) **Kanonik ks. Humnicki**
Kancelarz Kurji

Kuratorjum Okręgu Szkolnego
Poleskiego
w Brześciu n/B.

Dnia 9 grudnia 1927 roku
Nr. II-26430|27.

Dyrekcjom gimnazjów państwowych i prywatnych, seminarjum nauczyc., Kierownictwom preparand oraz Panom Inspektorom Szkolnym Okręgu Poleskiego do wiadomości i ułatwienia ks. Kanonikowi Iwickiemu spełnienia swoich czynności podczas wizytacji nauki religji.

w/z Kuratora Okręgu Szkolnego
(—) **Bobka**
Naczelnik Wydziału

120.

W tych dniach wyszedł z druku

„Wyższy Kurs Nauczycielski, przepisy i wskazówki dla użytku nauczycielstwa szkół powszechnych“.

przez A. Marcinkowskiego i J. Pilcha.

Zawiera wyczerpujące informacje co do warunków przyjęcia na państwowy Wyż. Kurs Naucz. organizowania prywatnych Wyż. kursów i uczęszczania na nie oraz przygotowania i zdawania egzaminu w charakterze eksternów.

Niezbędny dla wszystkich, którzy zamierzają zdawać egzamin na Wyższym Kursie Nauczycielskim.

Cena egzemplarza 2 zł., z przesyłką poleconą 2.55 zł. z przesyłką za zaliczką 2,95 zł.

Przy zakupie 10 egzemplarzy — jedenasty bezpłatnie.
Nabyć można u prof. J. Pilcha, Kraków, ul. Długa 47.

„POLACY PRAWOSŁAWNI NA RUSI“ napisał Olgierd Czarnowski. Jestto pierwsze dzieło w literaturze polskiej dotyczące liczebności, miejsca zamieszkania, historii i obecnego stanu uświadomienia narodowego licznie zamieszkałej na Rusi ludności polskiej wyznania prawosławnego. Dzieło polecone dla nauczycielstwa Województw Wschodnich. Cena 5 złotych.

Dom Wydawniczy J. Ślusarskiego, w Warszawie, ul. Nowy Świat 57 podaje do wiadomości, że posiada portrety fotograficzne Pana Prezydenta Rzeczypospolitej, zatwierdzone jako urzędowe dla instytucyj publicznych, szkół, biur itp., w cenie od 3 złotych do 175 złotych za sztukę, bez ram lub z ramami.

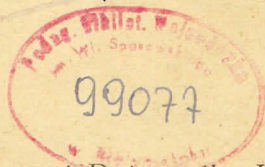
Firma „Kazia“ w Bydgoszczy, ul. Jackowskiego 33. rozsyła do szkół zdjęcia fotograficzne z dziedziny sztuki, architektury włoskiej, krajoobrazu itd., wielkości 20 × 25, w cenie 5 zł. za sztukę. Zdjęcia wykonane artystycznie nadają się jako ilustracje przy nauce historii, rysunków, sztuki itd. i mogą być nabywane z funduszków na pomoce naukowe.

Biuro agronomiczne S. Wilpiszewskiego w Wilnie, ul. Wielka 15 (Hodowla i skład nasion) wydaje książeczkę p. t.: „JAK SADZIĆ, SIĄĆ, PIELEGNOWAĆ POŻYTECZNE DLA CZŁOWIEKA ROŚLINY“ oraz cenniki nasion, kwiatów, drzewek, których kulturę krzewić winno nauczycielstwo wśród społeczeństwa. Cena książeczki 1 złoty, cennika 20 groszy.

W Brześciu n.B. wyszła z druku rozprawka Wiktora Mondalskiego, nauczyciela gimnazjalnego p. t. „W SPRAWIE ŁATWIEJSZYCH REGJONALNYCH BADAŃ“, poruszająca zagadnienia badań i zbierania wiadomości dla poznania kraju a w szczególności Polesia. Książka nadaje się dla nauczycielstwa oraz do bibliotek szkolnych celem zainteresowania szerszych mas sprawą badań geograficznych. Zakupić można książkę w wydawnictwie „Kresy Ilustrowane“ w Brześciu n.B.

Kuratorjum poleca do bibliotek szkolnych „SŁOWNIK GEOGRAFICZNY” opracowany przez E. Maliszewskiego i B. Olszewicza, zawierający przeszło 30 tysięcy nazw i terminów z wiadomościami o miejscowościach całego świata a zwłaszcza o Polsce, nadto kilkadziesiąt map państw współczesnych oraz zyciorysy podróżników polskich i obcych i odkrywców nowych lądów.

Nabywać można Słownik Geograficzny w Księgarni Trzaski, Everta i Michalskiego w Warszawie, ul. Krakowskie Przedmieście 13 w cenie 86 złotych za 2 tomy oprawne (ewentualnie na raty).

Cena prenumeraty rocznej Dziennika Urzędowego 7.50 zł.

Redaktor Dziennika Urzędowego **Jan Bobka.**

Adres Redakcji i Administracji Brześć n|B. — Kuratorjum.

Tłoczono w Drukarni **Literackiej** w Brześciu nad Bugiem
z polecenia Kuratora Okręgu Szkolnego Poleskiego